

Prevenicinė aplinkos vadyba ir EMAS: pagrindiniai principai ir nauda

**Aplinkos vadybos sistemų diegimas pagal ES EMAS reglamentą
2006 m. sausio mėn. 27 d.**

Sertifikuotos sistemos Lietuvoje

	2005 m. vasario 1 d.	2006 m. sausio 1 d.
ISO 9001	498	591 (18,7%)
ISO 14001	162	208 (28,4%)
OHSAS 18001	4	6 (50,0%)
EMAS	0	0

Kodėl aplinkos vadyba, ISO, EMAS?

**Bendras tikslas –
sustiprinti aplinkos apsaugą
ir taršos prevenciją**

Aplinkos apsaugos vadybos sistema

- **Organizacijos vadybos sistemos dalis**, naudojama aplinkos apsaugos politikai sukurti ir įgyvendinti bei jos **aplinkos apsaugos aspektams valdyti.**

■ ISO 14001:2004

Ar aplinkos apsaugos vadybos sistema prevencinė?

- Įsipareigojimai aplinkos apsaugos politikoje laikytis taikomų **teisinių reikalavimų** ir **kitų reikalavimų**, kuriuos organizacija prisiima, **taršos prevencijos** ir **nuolatinio gerinimo**
- **Tikslai ir užduotys** turi derėti su įsipareigojimu **taršos prevencijai**
- Reikalavimas vykdyti valdymą, monitoringą, **prevencinius** ir koregavimo **veiksnius**

Taršos prevencija

Procesų, praktikų, metodikų, medžiagų, produktų, paslaugų ar energijos naudojimas, siekiant **išvengti, mažinti ar valdyti** (atskirai arba derinyje) bet kokių teršalų ar atliekų susidarymą, išmetimą arba nutekėjimą, kad sumažėtų neigiamas poveikis aplinkai

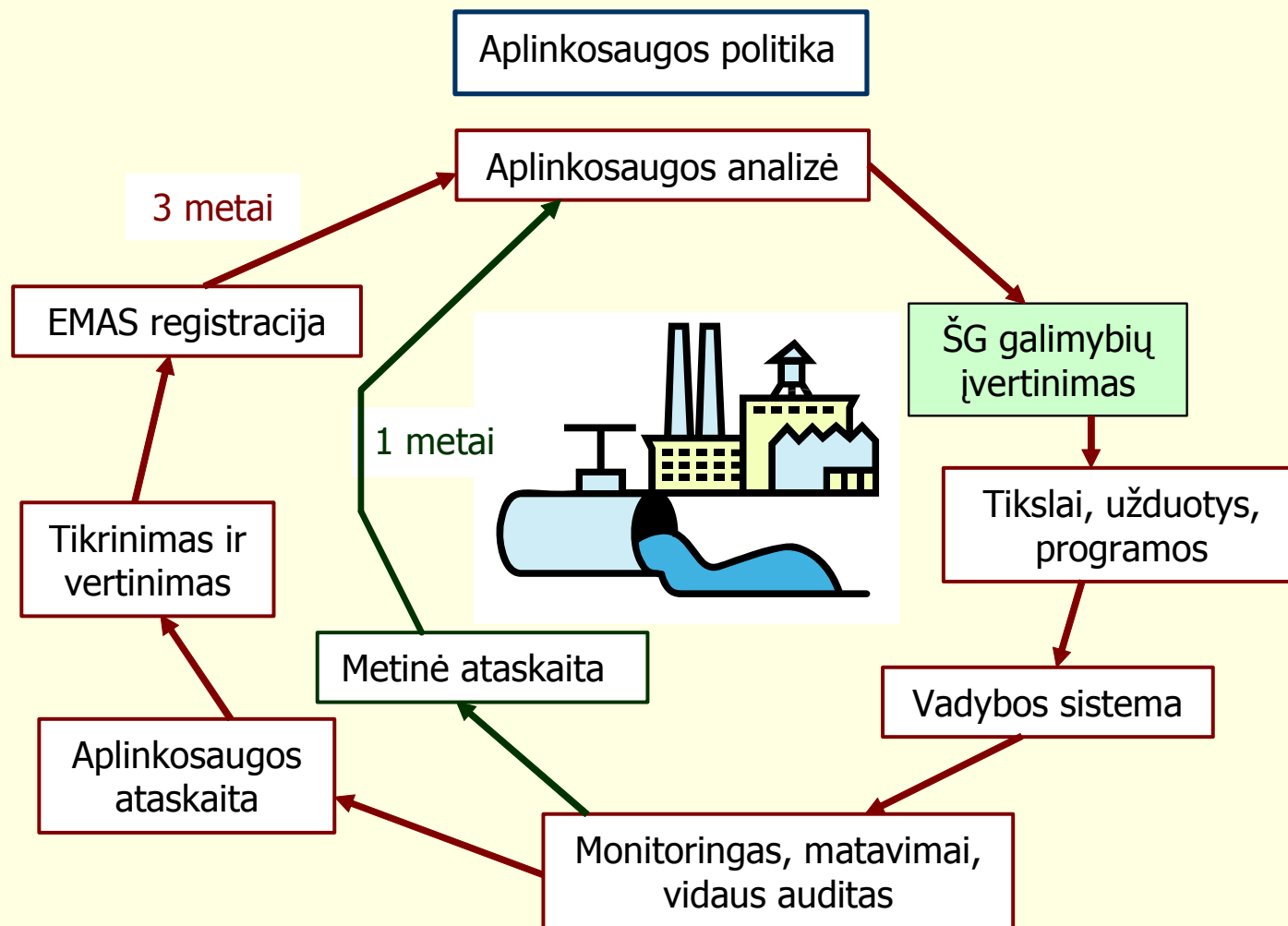
- PASTABA Taršos prevencija gali apimti šaltinio panaikinimą ar taršos iš šaltinio mažinimą, proceso, produkto ar paslaugos pakeitimą, taupų išteklių naudojimą, medžiagų ir energijos pakeitimą, pakartotinį naudojimą, atgavimą, gražinamąjį perdirbimą, regeneravimą ir apdorojimą.

Švaresnė gamyba

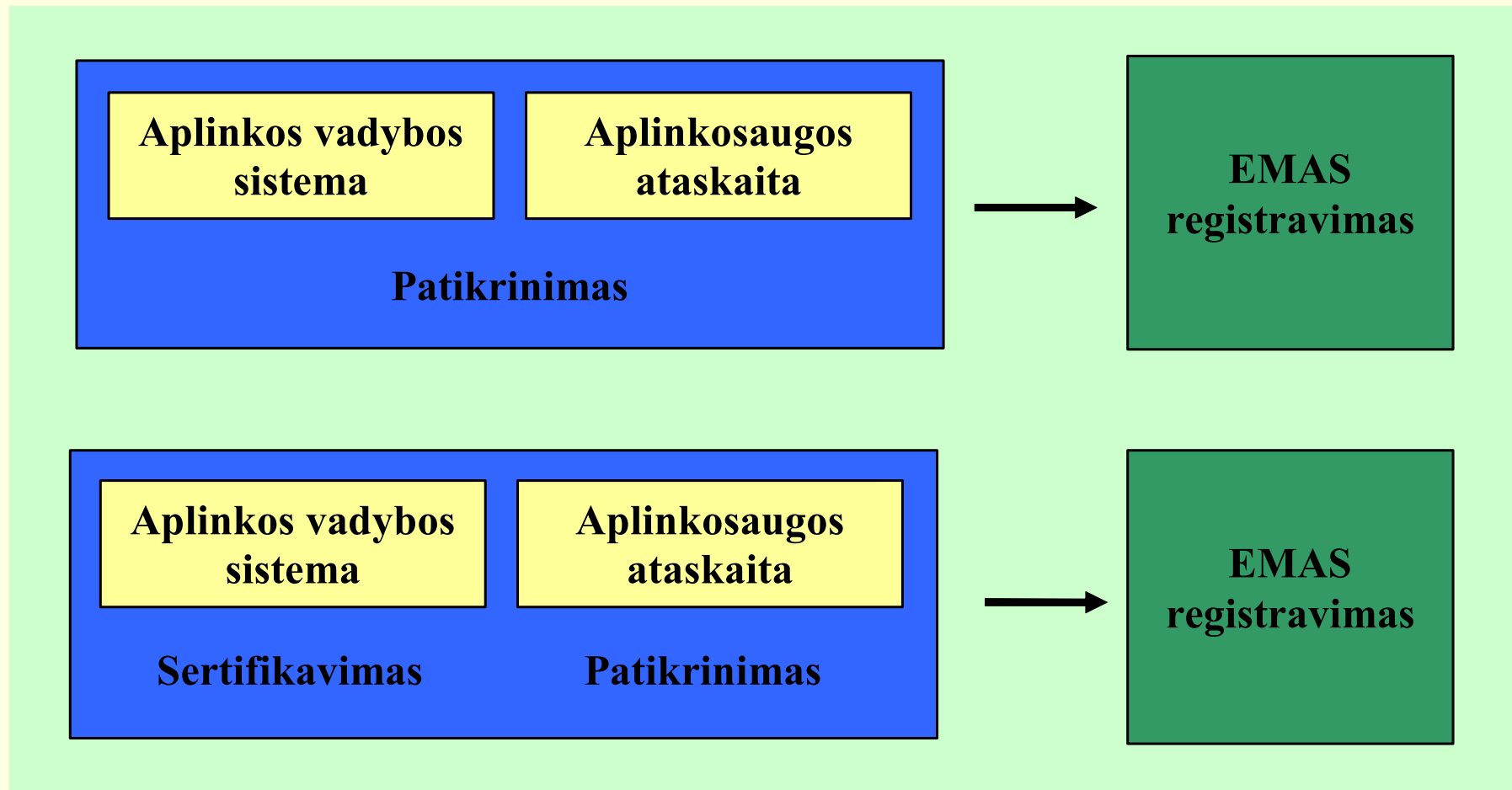
- Nuolatinis integruotos prevencinės aplinkos apsaugos strategijos taikymas procesams, gaminiams ir paslaugoms, siekiant padidinti efektyvumą ir sumažinti poveikį aplinkai bei riziką

Aplinkos apsaugos vadybos ciklas

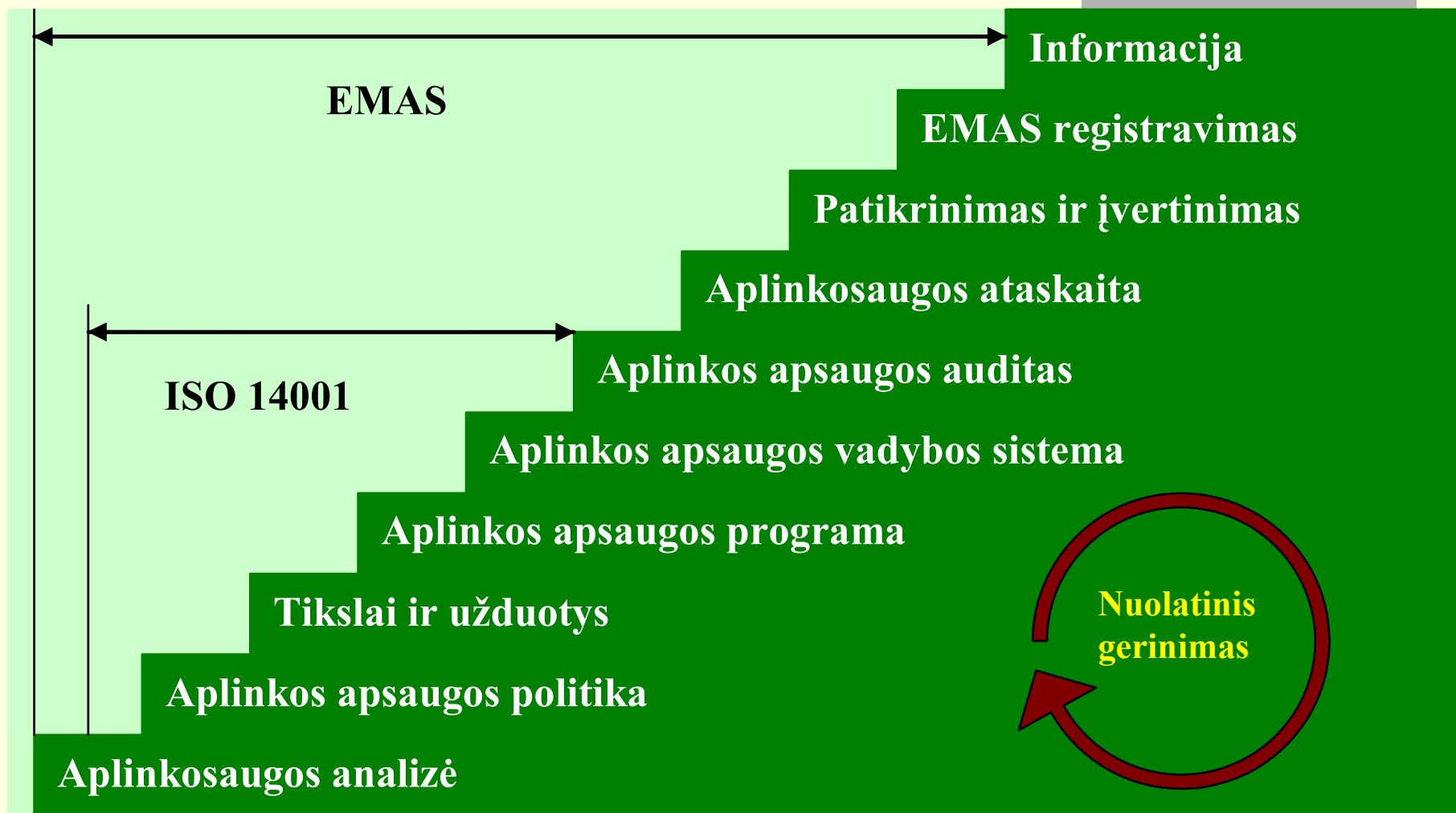

Du EMAS registravimo keliai

EMAS ir ISO 14001 sąryšis

Aplinkos apsaugos vadybos nauda

➤ *Ekonominė*

- ✓ Taupant žaliavas, gamtos išteklius ir energiją, o taip pat pakartotinai juos panaudojant, galima ženkliai sumažinti produkto ar paslaugų kaštus.
- ✓ Mažinant atliekų, nuotekų kiekius bei emisijų išsiskyrimą, galima išvengti aplinkos taršos ir sumažinti išlaidas mokesčiams, baudoms mokėti.
- ✓ Atsiranda galimybė mažinti išlaidas kenksmingų atliekų tvarkymui, avarijų likvidavimui, sumažėja nelaimingų atsitikimų įmonėje.

Aplinkos apsaugos vadybos nauda

- ***Gaminių ir paslaugų kokybei***
- ✓ Aplinkos apsaugos principų diegimas padeda ne tik gerinti kokybę, bet ir išvengti problemų gaminius perdirbant, juos utilizuojant.

Aplinkos apsaugos vadybos nauda

- ***Technologijų plėtrai ir naujovėms***
- ✓ Aplinkos apsaugos analizė skatina kurti ir diegti naujas technologijas, švaresnės gamybos metodus bei pagerinti atliekų tvarkymą.

Aplinkos apsaugos vadybos nauda

➤ *Santykiuose su valdžios institucijomis*

- ✓ Tinkamai įgyvendinta aplinkos vadybos sistema užtikrina atitiktį aplinkos apsaugos teisiniams reikalavimams.
- ✓ Įmonės, tinkamai tvarkančios savo aplinkos apsaugos reikalus, lengviau bendrauja su valdžios institucijomis, gali tikėtis paramos bei nuolaidų.

Aplinkos apsaugos vadybos nauda

➤ *Darbuotojų kompetencijai*

- ✓ Pritraukiant dirbančiuosius spręsti aplinkos apsaugos problemas, jie skatinami vertinti įmonės veiklą ir domėtis aplinkos apsauga.

Aplinkos apsaugos vadybos nauda

- ***Santykiuose su visuomene ir rinkos dalyviais***
- ✓ Stiprėja ir ilgainiui dar stiprės visuomenės ir visuomeninių organizacijų poveikis verslui. Įmonėms reikės parodyti savo “draugiškumą” aplinkai.
- ✓ Įmonės, neturinčios tokios kvalifikacijos, įvairiais būdais bus išstumiamos iš rinkos bei turės įvairių konfliktinių situacijų.
- ✓ Augantis vartotojų informavimas ir švietimas keičia jų požiūrį į aplinką, suteikiant pirmenybę “žalesniems” produktams ir gamybinei veiklai.

Aplinkos apsaugos vadybos nauda

➤ *Didinant įmonės vertę*

- ✓ Aplinkos apsaugos priemonių taikymas didina įmonių vertę susijungimo, įgijimo ar pardavimo atveju. Įmonės vertė priklauso nuo jos aplinkos apsaugos būklės bei įvaizdžio.

Aplinkos apsaugos vadybos nauda

➤ *Tobulinant bendrąją vadybą*

- ✓ sistemiškai sutvarkoma dokumentacija;
- ✓ tinkamai daromi ir prižiūrimi duomenų įrašai;
- ✓ pagerėja pasikeitimas informacija organizacijos viduje ir ryšiai su suinteresuotomis šalimis;
- ✓ veikiantys aplinkos apsaugos vadybos elementai padeda surinkti bei įvertinti pagrindinius ir aktualiausius duomenis;
- ✓ pagerėja bendroji organizacijos vadyba.